

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Præfatio M. F. Luisii Legionensis

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

REV. MATRIBVS, PRIORI
ANNAE DE IESV,
ET ALIIS MONIALIBVS
CARMELITANIS DISCALCEATIS,
CONVENTVS MADRITENSIS, M. F. LVISIVS
Legionensis, salutem in Domino nostro
IESV CHRISTO.

SANCTAM Matrem Teresam de IESV, dum in terra inter ho-
mines aegeret, nec noui, nec vniquam vidi; sed iam in caelis viuentem
& noui, & in duabus viuis, quas nobis reliquit sui imaginibus, filia-
bus inquam, & libris suis penes semper praesentem intueor; quae, ut
quidem censeo excellentium virtutum eius, etiam certissimi sunt te-
stes, & omni exceptione maiores. Si enim vultus illius lineamenta
coram viderem, ex ijs de facie, & corporis forma formare iudicium
possem; si vero eam loquentem audissem, ipsa mihi verba animae illius virtutem aliquo
modo declarassent. Sed primum illud iudicium commune quid esset; secundum vero illu-
sionibus, & errori patere posset. At in duabus illis, in quibus eam modo video imaginibus ni-
hil tale metuendum est: nam, ut bene docet Sapiens, ex filijs dignoscitur homo. quos enim
quisque ex hac vita decedens, ex se relinquit fructus, & soboles, vitae ipsius certissimi sunt
testes. Huius item opinionis fuit Saluator noster Iesus, quando in Euangelio, quoddam da-
turus signum, e quo malus, a bono dignosci queat, non nisi ad fructus nos remittit, dicens:
ex fructibus eorum cognoscetis eos. Adeo ut S. Matris Teresae virtus & sanctimo-
nia, quae ipsam coram videndo, incerta & dubia mihi videri potuissent; iam, cum eam pro-
fus non video, sed illius libros, & opera manuum eius, ipsius inquam filias, assidue intueor,
certissima aquae ac apertissima esse videatur. Nam e virtute, quae in omnibus eius filiabus
relicet, eximia illa cognoscitur gratia, quam Deus Opt. Max. affecit eam, quam in noui hu-
mani miraculi, ut tale enim existimari & haberi debet, id quod Deus in illis & per illas mo-
do operatur, matrem delegit. Si enim illud miraculi nomine appellamus, quod praeter com-
mune

A

MUNICIPIUM

S.
Theresia

Opera

N VII

186

munem naturæ ordinem sit, hoc sanè in facto tam multa extraordinaria, & noua videre est, vt qui hoc miraculi nomine vocat, v alidè parum dicat, quod plurimorum miraculorum sit velut connexio & cõkursus. Miraculum quippè est, mulierem, & quidè solam, ordinem integrum, tam mulieribus, quàm viris constantem, ad primæuam integritatem, & vigorem reduxisse. Miraculum quoq; est, magna illa perfectio, ad quã deinde eos renouauit. Tertio deniq; ac maximum miraculum est, quod Ordo ille, tam paucis annis, & quidem tam tenuibus ortus principijs, ita se per orbem vniuersum diffuderit, ac propagarit: adeo vt horum singula, singulari per se digna sint consideratione, & admirationem mereantur. Cũ enim feminariũ non sit docere, vt Apost. Paulus monet, sed doceri; nemo noui videret, nouũ quoddam miraculum esse, mulierem imbellem & imbecillè ralem animũ habuisse, vt tam magnũ opus ausa sit aggredi; ita prudentem quoq; & potentem fuisse, vt ipsum persiceret, & ad exitũ perduxerit, atq; hominum quibuscum agebat animos, quod illas ad Deum traheret, velut rapuerit, per eam ipsas viam, qua sensualitati directè contraria erat, ad se inuitandam ac sequendam inuitas. E quo efficio Deum Opt. Max. prout mihi quidem videtur, hisce temporibus, quibus Demon ob maximam infidelium, qui ei adheret multitudinem, & ob mirabilem tot hereticarum gentium partes eius sequentiã perniciã iam, deniq; ob imminetia fidelium, cum ipso conspirantium flagitia velut triumphare videtur, ad eum deprimendam, ac ludibrio exponendam, ei non generosum aliquem bellatorem, doctrina armis vndequis, communitum, sed miseram mulierculam, quæ sola eam in arenam promoueret, vexillum contra ipsum extolleret, & palam nota: militum copias aduersus illum colligeret, quia eum debellarem, ac protererent, vires potentiamq; eius omnẽ eliderent, opponere voluissent, voluisse, inquam, ad summã suam potentiam adhuc apertius ostendendam, vt hisce temporibus, quibus tam multa hominum millia, hi quidè peruersis ac deprauatis suis ingenijs, illi vob corruptis suis moribus ac vita flagitiosa, regnum illius vastant, ac destruant, mulier quæ illa ingenia hominum illuminaret, & multorum, qui quotidie ad ingentia hæc damna refectienda exoriantur & crescunt, mors componeret. Præterea ad oculum hoc senescens Ecclesie anno ostendere voluit gratiam suam neutiquam senescere, nec iam minorem esse spiritus sui potentiam, quã in primis, ac florentibus Ecclesie temporibus fuit, cum idem, aut prope idẽ, & quidem per infirmiora, si naturã & sexum spectemus, instrumentatã faciat, quod tunc eum fecisse legimus. Quid enim vita & est hoc secundum miraculum, quã dicitis, & perfectio in qua vestra vos Mater fundauit, & viuere dedit, est aliud, quam verissimũ & expressissimum sanctitatis primitiua Ecclesie exemplar: Quod enim in temporum illorum legimus historijs, re ipsa idem est cum eo, quod iam ad oculum in moribus vestris videmus, & vita vestra ratio illud nobis opere ipso spectandum exhibet, quod ante, eo quod illius exercitium iam prope in desuetudinem venerat, solum in charta & nudis verbis consistere videbatur; & quod caro inter legendum miratur, vixq; credere potest, hæc iam in Maternitate vestra, sodalibusq; vestris adimpletũ cernit. Cũ enim ab omni eo, quod Deus non est, sequestrata sint, se totas in diuini sponsi sui brachia sola tradiderint, ac iteq; se illa deuinxerint, heroicis & viriles animos in tenellis & imbellibus virginũ corporibus preferendo Philosophiam longè altissimam & nobilissimam, quam hæctenus vix illius mente concepit,

accipit, & sequitur, & operibus ipsis (perfecta inquam vita, & virtutum heroicarum ex-
 ercitijs) perstringunt, quo humana ingenia, ne imaginatione quidem vix potuerunt per-
 tingere. Divitiis quippe, velut se indignas, pedibus proterunt, libertatem oderunt, honores
 detestantur, & fugiunt, humilitate e contra & laborem omnem amplectuntur, & sancta
 quaedam emulatione, & contentione invicem in Virtutis studio quotidie precurrere allaborant.
 Quae etiam in re ipsarum sponsus Christus eas minime deserit, sed identidem vires & ro-
 bor suppeditat, dum tale animis ipsorum gaudium & mentis recreationem inspirat, ut in
 ipso omnium, quae hac in vita sunt, aeterna & blanda esse videntur, derelictione, & denudatione
 extenuam sinceram recreationis, & gaudij thesaurum possideant, ac naturam ipsam gene-
 rosius proterant, quasi ab illius legibus prorsus exempta, aut potius longe supra illas e-
 minentes. Neque enim vllus ipsas defatigat labor, aut affligit clausura, non deiecit morbus,
 & aetiam mors adeo eas non terret, aut consternat, ut potius recreet, ac delectet. Summam
 porro admiratorem meretur incredibilis ille gustus, aut (si ita dicenda sit) facilitas, qua
 impigre peragunt, & exequuntur, quidquid ex se factu est difficillimum. Mortificatio
 quippe ipsi est recreatio, animi totalis resignatio velut ludus, rigor, ac penitentia, mera
 suavitatis, & quod humana natura horrendum, ac terribile apparet, id ita gratate ample-
 ctuntur, ac si mera forent delicia, & sanctum Virtutum heroicarum exercitiu vsq; adeo
 ipsas reficit, tamquam si regia mensa asiderent. Quae in re opere ipso evidenter ostendunt,
 quam verissime Christum Dominu in Evangelio suis dixisse. Iugum meum suave est,
 & onus meum leue: nulla namque secularis mulier tam suis gaudet ornamentis & ci-
 vilibus, quam vestras Maternitates delectat vitam Angelica similon ducere. Angelis nam-
 que haud dubie similes estis, non solu quo ad vitae perfectionem, verum etiam morum parita-
 tem, & insignem amorum concordiam, quae in omnibus vobis clucescit. Dua enim res tam
 invicem similes non sunt, qua vos omnes vna alteri similes estis, & per omnia vobis mutuo re-
 sponsives in loquendo, in modestia, in humilitate, in Discretionem, in spiritus suavitate, in om-
 nibus deniq; moribus, & vniuersa vitae ratione. Nam et vna & eadem vos animat, & viuifi-
 cat virtus, ita etiam eadem in omnibus vobis similitudine exprimit, ut in vnaquaq; vestru, vel
 vni vniudisimis quibusdam speculis, vna eadem videatur & appareat facies, sacra in qua Ma-
 tris vestra, quae in silibus suis se transformat, & exprimitur. Vnde fit, ut (quoadmodu in initio
 dicit) esto ea in vita agente non viderim, multo eam iam clarus ac manifestius videam. Illius e-
 nam vultus, non solum lineamentorum & figura eius quadam sunt imagines, sed etiam vera
 testimonia perfectionum eius, quae singulis illarum communicantur, & ab vna ad aliam
 quae citissime promanant. Atque hoc est tertium miraculu. Nam cum iam inde a primi Mo-
 nasterij fundatione ad hoc vsq; tempus, quo haec scribo, non nisi viginti effluerint anni, per v-
 niuersam tamen Hispaniam, Ordinis a S. Matre Teresa fundati, sparsa sunt Monasteria,
 in quibus plusquam mille Religiosi & Religiosae Deo famulantur, inter quas vestra Mater-
 nitates, veluti planetae minora inter sidera & igniculos rutilant. Quod enim haec refor-
 matio a S. Virgine ortum habuerit, hinc etiam femina in omnibus hic primas ferre, &
 prerogatiuam habere videntur, ut non solum ceu praesidia, quadam faces omnibus ordi-
 ni sui sectatoribus sint, sed etiam nationis nostrae decus, ac atis huius ornamentum, ac

S.
Theresia

Opera

N III

156

velut pulcherrimi quidam flores, temporis huius sterilitatem & infecunditatem nimiam quantum exornantes; vel certè inter meliora Ecclesie membra numeranda sint, acrima potentie CHRISTI IESU testes manifesta que suprema eius virtutis argumenta, & expressissima imagines dici queant. Hac autem de prima Sancta Matris imagine, de Filiiabus & sectatricibus inquam illius dicta sufficiant. Altera autem, scripta videlicet & libri eius, ut dixi, non minus evidens, & miraculosa est: utpote in quibus ipse Spiritus Sanctus Sanctam Matrem haud dubiè incomparabile, & rarissimum quoddam esse voluit exemplum. Nam in rerum quas tractat sublimitate, & qua eas declarat subtilitate & perspicuitate multorum ingenia longè antecellit. Quoad puritatem verò sermonis, & facilitatem styli, verborumque gratiam, scitam structuram & in affectam elegantiam, que legentibus, quam gratissima est, nihil esse puto in vernaculo nostro idiomate conscriptum, quod hisce Sancta Matris scriptis queat conferri. Ut quoties illa lego, non possum, non semper, tamquam si iam de nouo ea legerem, summo pere eadem mirari, & in plurimis, diversisque illorum locis, non hominis spiritum loquentem audire videar; sed Spiritum Sanctum multis in locis per eam, & in ea locutum, manumque ac calamus eius direxisse, certè non mihi persuadeam: quod tum è lumine & claritate, qua res obscurissimas elucidat, tum ex igne, qui per verba ipsius in legentium cordibus accenditur, apertissime patet. Inter plurimos autem, quos lectores hinc haurient fructus, duo potissimum elucet, permagna (ut mihi videtur) efficacia. Primus est, quod lectorem hæc scripta ad virtutum iter capessendum invitent, ipsi quoque iam ingresso id quam facillimum videri faciant, & reddant. Alter, quod virtutis ac simul Dei amorem illi instillent. Quoad primum enim, Deum mirabili quodam modo anima oculis spectandum velut objicit, & quam is inuentu facilis, invenièntibus autem suaavis, & amabilis sit, manifestissime exhibent. Quoad secundum autem, celestem quandam ignem in anima accendunt, qui eam inflammat, consumit, & annihilat, non solum per omnia, que in illis continentur verba, sed etiam illorum singula. Et dum omnes, que in eo sunt difficultates ab oculis & sensibus eius submouent (non quidem ut penitus non appareant, sed ut eas flocci faciat) eam non solum ab abusu & illusionem, quam umbratica, & falsa ei imaginatio sugerebat, liberam & immunet præstant, verum etiam omni, quam in se sentit grauedine, & tepore ablatis maxime illam animant & corroborant, & (si dicere fas sit) adeo illam boni, quod spectat, amorè & desiderio accendunt, ut ad ipsum habendum præsummo quo aestuat ardore, quanto citius euolet. Ingens enim, qui in S. Matris pectore viuebat, & ardebat, astus etiam foras prorupit verbis velut adhaerescens, ut quocumque ferantur, ingens secum incendium, & flammam trahant. Cuius rei Vestras Mater nitet certas esse testes noui, quod vniua & expressissima illius sitis exemplaria. Quotiescumque enim libros S. Matris Vestra legi, vos ipsas loquentes audire mihi visus sum & contra quoties vos filias, audiui loquentes, toties me Sancta Matris vestra scripta legere existimaui. Cuius rei, qui experientiam & periculum facere voluerint, verum me dicere comperient: illi quippe videbunt lumen, & eandem ingenij in rerum ad spiritum spectantium, esto subtilitatis & difficilium tractatione sublimitatem, eandem quoque, in illis explicandis ac declarandis facilitatem, ac suauitatem, dexteritatem eandem & discretionem; eandem quoque, ingenij

finium sentient, hyssem accendentur desiderijs, eandem deniq, videbunt sanctitatem, non
 fictam eam & apparentem, aut miracula patrem, sed quoad substantiam, ita in omni
 conuersatione infusam, vt interdum, etiam de Deo sermonem non miscendo, animas illius
 amore inflammatas, & astuantes relinquunt: adeo vt (quo ad id, quod initio dicebam
 rē) esto cum cum inter homines ageret, non viderim, ita suis in scriptis, & sectatricibus
 omnibus, aut potius, in solis vobis, quae eius estis filia, vitamq, illius & mores plus aliis imi-
 tando exprimitis, & viuum librorum, ac scriptorum eius exemplar atque Ectypum estis,
 solum ipsam videam. Quae illius scripta, quoniam mihi à regio concilio eadem recensere, ac
 relegere iniunctum est, quo in lucem prodire possint, iure meritoque sancto vestro Conuen-
 tu dedicare posse mihi videor, vt & re ipsa dedico, ob magnum quem in iis recensendis capi
 laborem: non solum enim in illis delegendis, & examinandis, prout mihi Concilium impe-
 rat, verum etiam cum suo autographo (quod multos dies penes me fuit) conferendis, &
 primo suo nitore & puritate, prout sancta Mater, sua manu illa scripsit, restituendis, ni-
 hil vt in hi, nec quo ad verba, nec quo ad materiam immutarem, sudandum fuit: quae enim
 ex Autographo descripta erant exemplaria, vel negligentia, vel audacia, vel ignorantia de-
 scribuntur, nimium quantum interpolata erant. Nam nimis quam magna fuit auda-
 cia, illa mutare, quae scripsit illa, in cuius pectore Deus habitabat, & quam ipsamet Diui-
 na Maestas (vt quidem verisimile sit) hac vt scriberet mouerat, quin & stupor sane inco-
 lerabilis, verba illius velle corrigere: si enim Castellana lingua probe callentes fuissent, vi-
 disseot indubie S. Tereciam ipsammet illius esse elegantiam. Nam esto quibusdam in locis
 scripti sui, antequam sententiam & periodum cepta absoluat, alias interserat, & inchoa-
 ta narrationis filium non raro per rem aliquam extra propositum incidentem abrum-
 pat, tamen vsque adeo dextrè & scitè frustillum hoc assutum interserit, vt hoc ipsum vi-
 tium, orationi venustatem etiam quandam conciliet, vt subnigra faciei pulcherrima ma-
 cula, adeo vt hoc ad primogeniam integritatem, & puritatem reduxerim. Sed quia nihil
 vsq, adeo bonum est, in quo maleuoli, ac maligni non aliquid quod carpant inueniant, non
 adeo refuturum est (interim vos simul alloquendo) quam breuissimè cogitationibus non nul-
 lorum respondere. Hisce in libris narrantur Reuelationes, & de rebus agitur interioribus,
 quarum in oratione vsus est, quae à communi hominum sensu & moribus nimium quantū
 distat, hinc non nemo forte dicturus est, non oportere reuelationes (quod res dubia
 & incerta sit) euulgari, & in lucem prodire; interiore vero anima cum Deo tractatio-
 nem, ac conuersationem (quod res maxime spiritalis, ac non nisi, quam paucissimorum sit)
 non expedire ita passim omnibus patefieri, fieri enim posse, vt plurimi hac occasione in erro-
 rem inducendi sint. Sed prospectò hac in re errant quam grauissimè. Nam primò quantum
 ad reuelationes, quemadmodum certum est, Diabolum subindè se in Angelum lucis trans-
 formare, & vanis mendacibusq, imaginibus, & visionibus animabus illudere, ita etiam
 indubitata & exploratissima res est, atque adeo de fide, Spiritum Sanctum, cum dilectis
 suis loqui, ac diuersimodè se illis manifestare, tum ad proprium ipsorum, tum ad aliorum
 commodum, & vtilitatem. Et sicut reuelationes Diabolicae scripto committenda non sunt,
 nec approbata, cum meræ sint illusiones, ita vice verà, ea quae à Sancto Spiritu veniunt,
 & cogno-

S.
Theresia

Opera

N III

156

& cognosci & scribi merentur. Nam sicuti Tobie Raphaël Angelus ait: Sacramentum Regis abscondere bonum est; opera autem DEI reuelare & confiteri sanctum & necessarium est. Quis enim sanctus fuit vquam, qui non aliquam, dum vixit, reuelationem habuerit? aut que Sancti alicuius vita describitur, in qua reuelationum ei factarum non fiat mentio? In omnium manibus & oculis Ordinum Dominicani & Franciscani versantur Historie, in quibus ad singulas prope paginas aliqua, aut ipsis Fundatoribus Ordinum, aut Discipulis ipsorum facte Reuelationes leguntur. Certum est Deum Opt. Max. amicis suis loqui; non loquitur autem, vt que ipsis etiam ait, occulta maneat, sed vt in lucem euilgentur. Vt enim ipse lumen est, ita & in omnibus rebus suis lumen diligit; & sicut hominam ipse salutem facit, ita nunquam aliter specialem aliquam gratiam ac fauorem vlli prestat, quam vt eius adminiculo & opera alijs plurimis proficit. Quamuis Sancte Matris TERESÆ virtus adhuc incerta ac dubia fuit, & plurimi secus atque oportebat de ea opinabantur (nondum quippe vllum Deus dederat signum, quo illius opera comprobaret) consulto, & bene factum fuit illius scripta in lucem non edere, aut prelo commissa publici iuris facere, ad tenera maleuolorum querendum iudicia curanda. Sed iam postquam ipsa ad superos transiit, cum & res ipsa, ac secundus eorum successus apertissime restantur, DEVM hic interuenisse, cuiusque & corporis eius miraculum (vtpote, quod corruptionis & putredinis omnis a morte expers mansit) aliaque innumera nos indices de sanctitate eius securos reddant, omnemque quam de ea habere possemus dubitationem eximant; ne ille in SPIRITUM SANCTUM quodammodo iniuriosus foret, mirabilia eius obscuraret & gratiam eius supprimeret, quisquis gratias, quas illi DEVS in vita contulit, celare, & modos quibus ipsam ad euectum perfectionis apicem ad tot hominum bonum extulit, in publicum non prodere volet. Quamobrem quicumque sanè, & prout oportet, iudicabit, minime expedire censebit hasce reuelationes celeri & silentio supprimi. Obijcienti porò nonnemini, indecens & incongruum videri, ipsarum & Sanctam Matrem suas ipsius Reuelationes, scripto committere, respondeo, quantum hoc ad ipsam, ipsiusque humilitatem ac modestiam spectat, nequaquam id incongruum esse, eò quod ad hanc descriptionem non nisi iussu alieno impulsã descenderit; quod autem ad nos, & nostram fidem spectat, id potius decens, & valde congruum videtur: nam si quis alius ea scripsisset, dubitare tunc fortasse potuissemus, annon, qui ea scribit, errarit, aut nobis imponere voluerit. Quod in Sancta Matre minime præsumi potest, vtpote, que quidquid sibi contingebat, & in se fiebat, scripto tradebat, & simul ea vita erat sanctimonia, & integritate, vt in tanti momenti rebus à veritate descedere, & mentiri neuitquam voluisset. Quod autem in nonnullis vereor, hoc est, quod nimirum eiusmodi ipsi scripta displiceant, non tam ob imposturam, qua in ipsis subesse possit, quam quod ipsi aliquid in se habeant, à quo credere impediuntur, DEVM vsque eo se erga homines demerere & velut abicere, quod certe non cogitarent, si hoc ipsum, quod

credunt.

credant in rebus fidei, serid perpendere. Si enim DEVM OMNIPOTEN-
 TEM hominem factum esse confiteantur, cur in dubium vocant eum cum homine ali-
 quo loqui: si eum pro hominibus flagellis concisum, & cruci affixum credant, quid eum
 cum ipsis inuicem deliciarum adeo mirantur? Aune plus est eum alicui famulo suo ap-
 parere, ac loqui, quam eum velut seruum nostrum fieri, & mortem pro nobis op-
 petere? Sat agant igitur homines per eam DEVM viam quare, quam ipse nos edo-
 cet, per viam, inquam, Fidei ac Charitatis, per veram quoque legis, & consiliorum
 ipsius obseruantiam, minimum, quod ipsis dabit erit similes gratias communica-
 ri. Si ergo, qui non recte, & prout oportet de hisce reuelationibus sentiunt, id-
 eo non recte sentiant, quod tales dari, aut esse cogent, grauisimo sane in erro-
 re versantur, si autem, quod inter eas nonnulla falsa, ac fraudem & illusionem dia-
 bolicam redolentes reperiuntur, de iis saltem recte & sincere iudicare tenentur, quas
 nota eorum quibus ea facte sunt sanctimonia veras esse conuincit & probat. Qua-
 le haud dubie sunt illae, quae hocce libro continentur. Quarum historia in hac re-
 uelationum materia non modo periculosa non est, verum etiam perutilis, & impri-
 mus ad bonas, a falsis, in ijs quibus ea obtingent, discernendas & dignoscendas,
 necessaria. Neque enim solum nudè refert eas, quas DOMINVS Sanctae Matris
 TERESAE communicauit, verum etiam dicit, quam ipsa ad eas examinandas ad-
 hibuerit diligentiam, simul etiam signa ponit, & effectus, quos bonae & verae post se relin-
 quant, & quomodo ex ipsis nos iudicare oporteat, denique, num ea nobis appetenda, aut re-
 pellenda sint.

Primo n. inque scriptum hoc nos docet, reuelationes, quae à Deo veniunt semper, &
 ordinariè multas in anima virtutes producere, quae tam ad bonum ipsas accipientium,
 quam ad aliorum multorum salutem diriguntur.

Secundò monet non debere nos secundum illas vitae rationem componere, aut di-
 rigi: Vitae namque inuicem regula, ac norma est: tum doctrina Ecclesiae, tum quod suis in
 libro Deus Optimus Maximus reuelauit, tum denique, quod recta veraque ratio facien-
 dum dicitur.

Tertio suadet, ne vllatenus eas appetamus, aut queramus, vel spiritus per-
 fectionem in ijs sitam, aut certa ipsas signa, è quibus animam in statu gratiae esse
 colligatur, esse existimemus. Proprie namque anima bonum in eo consistit, vt
 DEVM magis amemus, plura pro eius nomine patiamur, affectus inordinatos ma-
 gius mortificemus, denique nos ipsos, & quidquid demum in mundo est, magis
 ex animo abnegemus & renuntiemus. Quod autem hic tractatus nos docet verbis,
 id ipsum mox exemplo ipsius Sanctae Matris confirmat & declarat, vt potè, quam
 in omnibus quas habuit Reuelationibus, semper quam maximè circumspectam, &
 timidam fuisse, easque serid exactèque solitam examinare, & non tam iuxta has,
 quam iuxta Superiorum, & Confessorum prescripta semper vitam instituisse tradit;
 quamuis alioquin haec tam aperte essent bonae, quam id è reformationis, ac meliorationis,
 quam

S.
Theresia

Opera

N. III

156

quam tum in ipsa, tum in Vniuerso eius Ordine produxerunt, effectibus liquet. Quae igitur hic describuntur Reuelationes, nec dubia fidei sunt, nec iis, quae dubie sunt viam praestruunt; immo verò ad dubias, & falsas dignoscendas nobis velut facem praefertunt; adeò ut hi libri hacc in materia & Spiritum in dignotione, velut lapis quidam Lydius sint. Iam reliquum est respondere nonnihil ijs, qui ad eò hosce libros periculosos censent, quod res nimis quam subtiles & sublimes tractent, quas ad vniuscuiusque genium non facere, nec ad omnes passim spectare aiunt. Cum ergo tria sint hominum genera, quorum alii de facto orationi intendunt, & vacant, alii, si vellent, ei possent intendere; alii denique ob statum suae conditionem prorsus, etsi vellent, non possunt; peto iam ipse, quibusnam horum libri huius lectio periculum sit creatura? an spiritualibus: nequaquam: nisi fortassis alicui noxium, & periculosum sit, nosse quid faciat, & cuius rei professionem faciat. An verò iis, qui Orationi vacandi occasionem quidem habent, sed negligunt: multo minus: inueniunt namque in his libris, non solum, qui ipsos, cum eam exercere volent, conducatur, & viam commonstrat; verum etiam, qui eos excitet atque animet, ut huc animum applicent. Quod profecto permagnum bonum est. Tertii ergo generis hominibus, quid est, quod hic noceat, & periculum creet? an nosse, quod Deus hominibus amabilis, affabilis & blandus est: quod eum muniat, qui se ab omni prorsus resequestrat, & denudat: quas animae delicias asserat: quale sit inter eas quas illi confert consolationes discrimen: quo eam modo deoret, exparet, & velut sublimet? Quid hic, quae so, est, quod cognitum legentem non sanctum reddat: quod non quandam in ipso Dei admirationem excitet, ipsumque ad eum diligendum inflammet? si ergo operum horum exteriorum, quae Deus in rerum creatione, & gubernatione peragit, consideratio quadam communis boni, in omnium hominum vsu, schola sit, quomodo arcanorum eius mirabilium cognitio, cuiquam esse possit periculosa? Et licet fortasse quis ob malam suam dispositionem, aliquod hinc sibi damnum & noxam eliceret, anne idcirco tanto bono & utilitati, & quod in tam multos dimanare posset aequum foret iam iam occludere, & illud impedire: eadem ratione posset & ab Euangelii praedicatione cessari: nam ipsum, non recipientibus (vt Apostolus ait) maioris est damnationis occasio. Quae denum scripta sunt, etiam ipsam Sacram Scripturam sub iis comprehendendo, è quibus male affectus animus non aliquem errorem posset arripere & haurire: In ipso rerum examine & diiudicatione videndum est, num ipsa in se bona sint, & ad fines suos consequendos congrua, non autem quomodo sinister nonnullorum vsus eas sit vsurpaturus: si enim ad hunc respicere velimus, nihil vsq; eo sanctum est, quod non possit merito vetari ac prohiberi. Quid Sacramentis Ecclesiae sanctius est? quam multos tamen inuenire est, qui ex sinistro eorum vsu & frequentatione deteriores fiunt? Diabolus, vtpote subdolis, & vaser, & semper ad nobis nocendum excubans, in varios sese induit colores, seque in mentibus quorundam tanquam de proximi salute & bono sollicitum & prospicientem ostendit, quod per speciem particularis alicuius damni auertendi, simul ab omnium oculis submoueat id, quod publice & in communi bonum & proficuum est. Nouit quippe damni plus se facturum in omnibus ijs, qui horum librorum lectione, aut vitam emendabunt, aut ad spirituales perfectionem peruenient, quam compendij ex inscitia, aut prauitate huius, vel

illius

illius privati, qui ob malam suam dispositionem hinc offendiculum capiet, & periculum. Quare ne priores illos amittat, paucorum horum, quos alijs sexcentis modis corrumpit, & depravat, damnum magni facit, & nobis ob oculos ponit. Quamquam, sicuti pauld ante dixi, neminem ita male dispositum esse putem, vt inde damnun referat, quod noris Deum amicus suis amabilem esse, & quam is ipse in se suavis sit, & quibus anima modis ad ipsum perveniant: que, vti & alia huiusmodi omnis hic tractatus, quã cumulatissimè docet & tradit. Solos illos hic timeo, qui omnes iuxta suam normam & prescriptum condocere volunt, ita vt vix quidquam probent, quod ipsi non dirigunt & adveniunt, & totum ad hoc viribus committunt, ne, quod ex sola ipsorum mente & proposito non sit, vltimè apud alios auctoritatem inueniat. Quibus satisfacere & respondere omnino nolo, quod ex propria voluntate error ipsorum ortum habeat, vnde nec responsionem aliquam vellent admittere, sed ceteros omnes rogatos velim, ne quo illis modo auscultent aut credant, quod hoc vò mereantur. Vnius dicitur rei, quæ etiam necessario notanda est, hic lectionem commovere volo: Scilicet B.M. Teresam, cum de oratione, quam vocat quietis, alibi, quæ eius gradibus alioribus, de quæ quibusdam particularibus gratis, quas animabus Deus communicat, agit sic in multis libri huiusce locis loqui solere, vt dicat animam apud Deum esse, ipsos invicem intelligere, animas certò scire, Deum ipsas alloqui, & alia id genus. Quod nemo ita intelligere debet, quasi aliquam in illorum, qui hisce exercitijs intendunt, aut aliorum quorumlibet, quantumvis sancti illi sint, gratia ac iustitia certitudinem constituat, adeo vt ipsi de se certi sint, se illam habere, nisi fortassis illi, quibus Dominus id revelare dignatur. Nam ipsamet Sancta Mater, quæ, quidquid in hisce libris scripsit, res ipsa experta est, quin etiam plura multò, quã scribat via perfect. s. 4. in vno illorũ sic de se loquitur: Hoc autem prorsus ferre nequeo, Domine, quod certò scire non possim, an ipsa te diligam, & num desideria mea placita sint coram te. Exclam. 1. Et alio in loco: Sed ah quomodo, ò Deus meus, certo scire poterò, me non esse à te separatã, aut disiunctam? O vita mea, quod in tam parva certitudine rei, quæ tanti tamen est momenti, vivere debeas? quis te desideret aut ambiat, cum omne quod à te haberi expectariuè bonum & commodum potest (quod est Deo in omni re complacere) tam incertum, plenumq; periculorum sit? Mans. 7. c. vlt. In libro Mansionum de animabus, quæ iã ad septimam mansionem pervenerunt, de ijs, inquam, quæ maioris & perfectioris sunt gradus, agens, loquitur in hac Verba: A peccatis mortalibus, quæ quidem talia esse ipse sciunt, prorsus immunes sunt, esto non planè certæ sint ac securæ, se immunes esse ab illis, quæ an talia sint ignorant, quod illas non mediocriter vexabit & affliget. Hoc ergo solum dicere vult, (quod etiam certissimum est) animas hisce in exercitijs Deum ex effectis, quos tunc temporis in ipsis operatur, (qualia sunt eas recreare, & illuminare, simul docendo eas subindè & cõsolando) velut presentem sentire. Quæ etsi insignes Dei gratia sint, & gratiam iustificantem sepe comitentur, aut ad eam saltem ducant, & disponant, ipsa tamen gratia propterea non sunt, nec ex illa semper aut oriuntur, aut cum ea coniuncta sunt. Quemadmodum, exempli gratia, in Prophetia dono

B

liquido

S.
Theresia

Opera

N. III

156

P R A E F A T I O .

liquido perspicitur, quod id reperiri possit in eo, qui in peccati letalis statu est, qui tunc quidem certus est, Deum sibi loqui, incertus tamen, & nescius an se iustum efficiat, & de facto tunc quidem Deus eum non iustificat, quamvis eum alloquatur & doceat. Et notandum hoc quidem est, quantum ad doctrinam hanc vniuersam in genere, nam, quantum scilicet ad S. Matrem pertinet, fieri potest, quod, postquam verba illa iam ante penultima scriptisset, priuam aliquam de gratia sua certitudine reuelatione a Deo accepit. Quod sicuti consultum non est, certè affirmare, ita nec aequum est prauariciter negare. Quae enim posterioribus vita annis Deus ei contulit dona, & gratiae: quibus ipsam praeminet, eminenter magna sunt, quod ex quibusdam, quae in hoc libro conscripsit, colligere licet, ut quae id aliquo modo videntur indicare. Sed ex eo, quod illi fortasse speciali quodam Dei fauore concessum est, generalem & communem facere regulam non oportet. Itaque hac aduertentia, velut clypeo obiecto, vniuersus hic tractatus à calumniantium iniuria & offendiculo vindicatus manet: qui, quantum equidem auguror, & spero, legentium animabus non minus utilis erit, quam eum Maternitatum vestrarum animabus, quae per eundem primo educatae sunt, & etiamnum sustentantur, cernimus profuisse. Quas existimè rogo, ut in sanctis orationibus suis perpetuam mei memoriam habeant. E Domo P. Philippi, Madriti 15. Septemb.

Anno Domini 1587.

VITA